

Ольга КАЛАМАН,
д-р екон. наук, доцент, професорка кафедри
Міжнародний гуманітарний університет, Україна
ORCID 0000-0001-5586-7654
kalaman.olga@gmail.com

Оксана ДИШКАНТЮК,
канд. техн. наук, доцент, декан
Міжнародний гуманітарний університет, Україна
ORCID 0000-0002-0679-3940
dyshkantyuk@ukr.net

Карина ВЛАСЮК,
аспірантка, старша викладачка
Міжнародний гуманітарний університет, Україна
ORCID 0000-0001-6209-5525
karinavlasyuk26@gmail.com

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПЛАНУВАННЯМ РЕСУРСІВ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Анотація: дослідження присвячене виявленню основних принципів формування механізму ефективного управління плануванням ресурсів сучасного підприємства. З цією метою було показано роль інформаційних технологій та її важливість в управлінні процесами. Висвітлено, що більшість сучасних підприємств незалежно від їхнього розміру та виду діяльності залучають систему планування ресурсів з метою підвищити їхню ефективність. Відображено взаємозв'язок між ефективністю ERP та задоволеністю користувачів.

Ключові слова: система планування ресурсів, інформаційна технологія, ефективність організації, задоволеність користувачів.

Актуальність. Системи планування ресурсів підприємства тепер повсюдно поширені в сучасних організаціях. Ряд попередніх досліджень зосереджувалися лише на системних факторах і сприйнятті. Але існує помітний недолік у дослідженнях, які одночасно розглядають технологічні фактори та роль людини в поясненні задоволеності споживачів.

Постановка завдання. Тому питання пов'язані із формулюванням основних принципів механізму управління планування ресурсів сучасного підприємства залишаються недостатньо розкритими, що і обумовило мету даного дослідження.

Результати дослідження. Інформаційна технологія пропонує фірмам численні переваги, такі як економія витрат, задоволеність споживачів і гнучкість виробництва для управління процесами. Зокрема, більшість великих і середніх підприємств запровадили системи планування ресурсів підприємства (ERP) для підвищення ефективності організації. Системи ERP представляють комплексні пакети програмного забезпечення, розроблені для інтеграції всіх корпоративних операцій і процесів, пропонуючи повне уявлення з єдиної ІТ-архітектури. Вони підтримують ключові корпоративні операції, зокрема виробництво, управління ланцюгом постачання та людськими ресурсами. Більшість компаній використовують систему ERP, оскільки вона дає менеджерам доступ до статистики продажів, прибутковості та рівня запасів у реальному часі. Зростає кількість організацій, які почали погоджуватися з тим, що їм потрібна сучасна система ERP, щоб не відставати від своїх конкурентів [1, 2].

Задоволеність користувачів є критично важливим чинником успіху системи ERP. Задоволений користувач, швидше за все, прийме та використовуватиме систему більш ефективно, тим самим підвищуючи ефективність і продуктивність організації. Протягом багатьох років численні дослідження вивчали фактори, що впливають на задоволеність користувачів ERP, зосередження уваги на таких аспектах, як якість інформації та якість

обслуговування. У багатьох дослідженнях задоволеність користувачів розглядається як одновимірна конструкція, нехтуючи реальністю цієї задоволеності, але на вона є багатогранною і на неї впливає поєднання технологічних і людських факторів. Крім того, вплив специфічних факторів, таких як організаційна культура або тип галузі, на задоволеність користувачів ERP в основному не враховувався в попередніх дослідженнях. Через прогалини в літературі існує очевидна потреба у більш повному дослідженні факторів, що впливають на задоволеність користувачів ERP. Потрібне дослідження, щоб з'ясувати взаємозв'язок між задоволеністю користувачів і недостатньо вивченими змінними, такими як технологічні фактори, елементи сприйняття та людська взаємодія [3].

Якість системи ERP є визначальним фактором її зручності та надійності. Висока якість системи забезпечує безперебійну роботу ERP-системи з мінімальними помилками та збоями, що дозволяє користувачам ефективно виконувати свої завдання. І навпаки, низька якість системи може призвести до розчарування та незадоволення користувачів, оскільки це перешкоджає їхній здатності ефективно виконувати свою роботу. Якість інформації, яку надає система ERP, життєво важлива для процесів прийняття рішень в організації. Інформація, яка є точною, своєчасною, актуальною та повною, підвищує задоволеність користувачів, оскільки дозволяє їм приймати обґрунтовані рішення та ефективніше виконувати свої завдання. І навпаки, низька якість інформації може призвести до неправильних рішень і неефективності, що призведе до невдоволення користувачів. Якість послуг, що надаються користувачам системи ERP, таких як технічна підтримка та навчання, може значно вплинути на задоволеність користувачів. Висока якість обслуговування гарантує, що користувачі отримають необхідну підтримку для ефективного використання системи, що, у свою чергу, підвищує їхнє задоволення та сприйняття системи. З іншого боку, низька якість обслуговування може призвести до розчарування та незадоволення користувачів. Таким чином, розуміння впливу системи, інформації та якості послуг на задоволеність користувачів є ключовим для покращення практики обслуговування та підтримки користувачів у впровадженнях системи ERP [3, 4].

Сприймана простота використання та корисність мають вирішальне значення для задоволення користувачів системами ERP. Якщо система сприймається як проста у використанні, вона зменшує когнітивне навантаження на користувача, підвищуючи задоволення. І навпаки, система, яка сприймається як складна у використанні, може призвести до незадоволення. Якщо користувачі сприймають систему як корисну та вірять, що вона може покращити ефективність їхньої роботи, вони, швидше за все, будуть задоволені системою. Розуміння зв'язку між цими факторами та задоволеністю користувачів може допомогти розробити стратегії підвищення задоволеності користувачів.

Участь користувачів у розробці та впровадженні системи має вирішальне значення з кількох причин. По-перше, користувачі, які беруть участь у розробці та впровадженні системи, швидше за все, краще розумітимуть функціональні можливості системи, а отже, краще підготовлені для ефективного її використання. По-друге, участь може посилити у користувачів почуття власності та прихильності до системи, що призведе до більшого задоволення. Нарешті, участь користувачів може гарантувати, що система розроблена відповідно до потреб користувачів, таким чином підвищуючи її сприйману корисність і зручність використання [5, 6].

Крім того, роль участі користувачів може виходити за рамки прямого впливу на задоволеність; це також може пом'якшити вплив сприйнятої простоти використання, корисності та якості обслуговування на задоволеність. Наприклад, коли користувачі беруть участь у розробці системи, вони можуть сприймати систему як простішу у використанні, оскільки вони знайомі з її дизайном і функціональними можливостями, тим самим підвищуючи їхнє задоволення. Подібним чином участь користувачів може підвищити сприйману корисність, оскільки користувачі можуть переконатися, що система

адаптована до їхніх потреб, таким чином підвищуючи їхнє задоволення. Крім того, участь користувачів також може вплинути на зв'язок між якістю послуг і задоволеністю. Коли користувачі беруть активну участь у процесі впровадження, вони можуть мати більш пряме спілкування з постачальниками послуг, що призводить до кращого сприйняття якості послуг і, як наслідок, до більшого задоволення. Враховуючи потенційну модеруючу роль участі користувачів, дуже важливо враховувати цей фактор у дослідженнях задоволеності користувачів ERP. Такі міркування можуть дати зрозуміти, як підвищити задоволеність користувачів шляхом заохочення участі користувачів [7, 8].

Незважаючи на велику кількість досліджень систем ERP, у нашому розумінні факторів, які впливають на задоволеність користувачів, залишається кілька прогалин, що призводить до відставання знань у цій галузі. Насамперед, хоча в окремих дослідженнях окремо розглядалися такі фактори, як якість системи, якість інформації, якість послуг, сприймана легкість використання, сприймана корисність і участь користувачів окремо, мало хто розглядав ці фактори разом в рамках одного дослідження. Це означає, що ми маємо обмежене розуміння взаємозв'язків між цими змінними та їхнього спільного впливу на задоволеність користувачів. По-друге, хоча участь користувачів широко визнана важливою, її потенційний сповільнюваний вплив на взаємозв'язки між іншими змінними та задоволеністю не був повністю вивчений. Таким чином, роль участі користувача, зокрема в якості модератора, залишається недостатньо добре зрозумілою. Нарешті, у попередніх дослідженнях було приділено значну увагу впровадженню систем ERP, при цьому менше уваги приділялося задоволенню користувачів, особливо на етапі після впровадження. Це призвело до відставання знань щодо факторів, які можуть підвищити задоволеність користувачів після впровадження систем ERP [6].

Висновки. Враховуючи наведену інформацію можна дійти висновків, що запропонована система ERP дозволить реалізувати принципи механізму управління плануванням ресурсів підприємства у наступних напрямках:

1. Забезпечити інтегроване розуміння факторів, що визначають задоволеність користувачів ERP, досліджуючи якість системи, якість інформації, якість обслуговування, сприйняту простоту використання, сприйняту корисність і колективну участь користувачів.

2. Дослідити потенційну модеруючу роль участі користувачів у зв'язках між сприйнятою простотою використання, сприйнятою корисністю, якістю обслуговування та задоволеністю користувачів.

3. Зосередитися на задоволенні користувачів на етапі після впровадження систем ERP, надаючи інформацію, яка може допомогти організаціям підвищити ефективність своїх систем ERP після впровадження.

Таким чином, можна стверджувати, що сприйнята легкість використання впливає на задоволення прямо чи опосередковано через сприйману корисність. Крім того, можемо зазначити, що якість системи та якість інформації впливають на сприйману корисність і задоволення. Крім того, це заперечує, що якість обслуговування та участь користувачів впливають на задоволеність. Нарешті, можемо припустити, що участь пом'якшує вплив сприйнятої простоти використання, сприйнятої корисності та якості послуг на задоволеність.

Список використаних джерел:

1. Мельник О. Г. Інформація як складова інноваційного розвитку. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 10. С. 136-141.
2. Каламан О. Б. *Управління стратегією розвитку виноробних підприємств* : монографія. Одеса : СімексПринт ; Друк Південь, 2020. 294 с.
3. Бенько М. М. *Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку*: монографія. Київ: КНТЕУ, 2010. 336 с.
4. Сардак С. Е., Третяк О. О. *Управління персоналом: теоретичні аспекти та практичні здобутки*: монографія. Дніпропетровськ: Видавництво «Інновація», 2009. 157 с.

5. Стратегічні напрями розвитку підприємств видавничої галузі, поліграфічної діяльності і книготоргівлі: монографія / за ред. Ганжурова Ю. С. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 283 с.

6. Матвійчук А.В. Моделювання економічних процесів із застосуванням методів нечіткої логіки: монографія. Київ : КНЕУ, 2007. 264 с.

7. Каламан О.Б., Дишкантюк О.В., Власюк К.В. Формування ефективних комунікацій на підприємствах індустрії гостинності як механізм підвищення якості управління персоналом. *Інфраструктура ринку*. 2023. № 70. С. 100-106. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/70-2023>.

8. Каламан О. Б., Дишкантюк О. В., Власюк К. В. Дефініція сутності менеджменту маркетингових комунікацій на підприємствах готельно-ресторанного господарства. *Економічний простір*. 2022. № 182. С. 65-72.

Olga KALAMAN,

Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of the department
International Humanitarian University, Ukraine

Oksana DYSHKANTIUK,

Ph.D., Associate Professor, Dean of the Faculty
International Humanitarian University, Ukraine

Karina VLASIUK,

Senior Lecturer, Ph.D. student
International Humanitarian University, Ukraine

BASIC PRINCIPLES OF THE MANAGEMENT MECHANISM OF RESOURCE PLANNING OF THE MODERN ENTERPRISE

Abstract: the study is dedicated to the identification of the main principles of the formation of the mechanism of effective management of resource planning of a modern enterprise. For this purpose, the role of information technology and its importance in process management was shown. It is highlighted that most modern enterprises, regardless of their size and type of activity, use a resource planning system in order to increase their efficiency. The relationship between ERP efficiency and user satisfaction is shown.

Keywords: resource-planning system, information technology, organizational effectiveness, user satisfaction.

Ірина КОЛОС,

канд. екон. наук, доцент, доцентка кафедри менеджменту

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

ORCID 0000-0001-7134-1441

vasylivna.iryana@kneu.edu.ua

Аліна ІЩЕНКО,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

освітня програма «Менеджмент бізнес-організацій»

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

alya.ishchenko@gmail.com

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Анотація. Обґрунтовано сучасні методи оцінювання стійкості підприємств з фокусуванням на пріоритетність їх практичного застосування в період кризи. Доведено важливість використання кількісних методів і необхідність обґрунтованого відбору з можливістю перегляду аналітичних показників

Ключові слова: стійкість підприємства, методи оцінювання рівня стійкості, аналітичні показники

Актуальність. Задля забезпечення сталого розвитку українського бізнесу менеджменту